2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0227

ES pastatų ūkio energijos vartojimo efektyvumo potencialo didinimas

2020 m. rugsėjo 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES pastatų ūkio energijos vartojimo efektyvumo potencialo didinimo (2020/2070(INI))

(2021/C 385/08)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 194 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Europos socialinių teisių ramstį, kurį Parlamentas, Taryba ir Komisija paskelbė 2017 m. lapkričio 17 d. Geteborgo socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime deramo darbo vietų ir ekonomikos augimo klausimais,

— atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 12 d. Paryžiuje vykusioje 21-ojoje Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijoje (COP 21) priimtą susitarimą (Paryžiaus susitarimas),

— atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640),

— atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio 28 d. Komisijos komunikatą „Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui Europos ekonomikos ateities vizija“ (COM(2018)0773),

— atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 10 d. Komisijos komunikatą „Nauja Europos pramonės strategija“ (COM(2020)0102),

— atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatą „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020)0098),

— atsižvelgdamas į 2011 m. rugsėjo 20 d. Komisijos komunikatą „Efektyvaus išteklių naudojimo Europos planą“ (COM(2011)0571)ir jame paskelbtą „produkto aplinkosauginį pėdsaką“,

— atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 28 d. Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 11/2020 „Pastatų energijos vartojimo efektyvumas: vis dar reikia daugiau dėmesio skirti ekonominiam veiksmingumui“,

— atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 12 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,

— atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 25 d. Tarybos išvadas dėl energetikos sąjungos energetikos sistemų ateities siekiant užtikrinti energetikos pertvarką ir laikotarpio iki 2030 m. bei vėlesnio laikotarpio tikslų energetikos ir klimato srityse įgyvendinimą,

— atsižvelgdamas į Amsterdamo paktą, kuriuo nustatoma ES miestų darbotvarkė, dėl kurio susitarta 2016 m. gegužės 30 d. vykusiame neoficialiame ES valstybių narių ministrų, atsakingų už miestų klausimus, susitikime,

— atsižvelgdamas į Leipcigo tvariųjų Europos miestų chartiją, priimtą 2007 m. gegužės 24 –25 d. vykusiame neoficialiame už miestų plėtrą atsakingų ES ministrų susitikime,

— atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo su pakeitimais, padarytais 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2002, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo ([1]),

([1]) OL L 328, 2018 12 21, p. 210.

— atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo su pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/844, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo ir Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo ([2]),

— atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją ([3]),

— atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ([4]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES ([5]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos ([6]),

— atsižvelgdamas į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 305/2011 2011 m. kovo 9 d. kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB ([7]),

— atsižvelgdamas į 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvą 2003/96/EB, pakeičiančią Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą ([8]),

— atsižvelgdamas į 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus ([9]),

— atsižvelgdamas į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos ([10]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl Europos žaliojo kurso ([11]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 28 d. rezoliuciją dėl kritinės klimato ir aplinkos padėties ([12]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. kovo 14 d. rezoliuciją „Klimato kaita. Europos strateginė ilgalaikė vizija siekiant klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralaus poveikio klimatui ekonomikos pagal Paryžiaus susitarimą“ ([13]),

— atsižvelgdamas į 2018 m. spalio 25 d. rezoliuciją „Alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimas Europos Sąjungoje: laikas veikti!“ ([14]),

---

([2]) OL L 156, 2018 6 19, p. 75.
([3]) OL L 328, 2018 12 21, p. 82.
([4]) OL L 328, 2018 12 21, p. 1.
([5]) OL L 158, 2019 6 14, p. 125.
([6]) OL L 158, 2019 6 14, p. 54.
([7]) OL L 88, 2011 4 4, p. 5.
([8]) OL L 283, 2003 10 31, p. 51.
([9]) OL L 327, 2000 12 22, p. 1.
([10]) OL L 206, 1992 7 22, p. 7.
([11]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0005.
([12]) Priimti tekstai, P9_TA(2019)0078.
([13]) Priimti tekstai, P8_TA(2019)0217.
([14]) Priimti tekstai, P8_TA(2018)0438.

2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

— atsižvelgdamas į 2018 m. vasario 6 d. rezoliuciją dėl spartesnio švarios energetikos inovacijų kūrimo ir diegimo ([15]),

— atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją dėl naujo energijos rinkos modelio kūrimo ([16]),

— atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją dėl ES šildymo ir vėsinimo strategijos ([17]),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonę,

— atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą (A9-0134/2020),

A. kadangi pastatai suvartoja 40 proc. viso ES suvartojamo energijos kiekio ir išmeta 36 proc. ES išmetamo CO_2 kiekio, todėl svarbu juos iš esmės renovuoti, įskaitant etapais vykdomas esmines renovacijas, kad būtų pasiektas 2050 m. ES tikslas išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį sumažinti iki nulio;

B. kadangi pastatų sektorius suvartoja daugiausiai energijos visoje ES ir 97 proc. ES pastatų energija vartojama neefektyviai ir kasmet tik 0,2 proc. ES gyvenamųjų pastatų yra iš esmės renovuojami, įskaitant etapais vykdomą esminę renovaciją, ir kadangi daugiau kaip 94 proc. dabartinių namų bus naudojami 2050 m., ir dauguma namų, mokyklų ir biurų, kuriuos mes naudosime, jau yra pastatyti;

C. kadangi patalpų ir vandens šildymas sudaro maždaug 80 proc. namų ūkių suvartojamos energijos, nes pusė ES pastatų turi atskirus katilus, įrengtus iki 1992 m., kurių efektyvumas siekia iki 60 proc. ar mažiau, ir kadangi 22 proc. atskirų dujų katilų, 34 proc. tiesioginių elektrinių šildytuvų, 47 proc. mazuto katilų ir 58 proc. anglių katilų yra senesni nei jų techninė eksploatacijos trukmė;

D. kadangi padidinus renovacijos mastą iki beveik 3 proc. ir renovavus 210 mln. esamų pastatų būtų galima sukurti iki 2 mln. darbo vietų ([18]) statybos sektoriuje, kuris sudaro apie 9 proc. Sąjungos BVP ir yra svarbi ekonomikos atgaivinimo strategijos po COVID-19 krizės dalis, ir galėtų prisidėti prie švarios ekonomikos kaip dalis Europos žaliojo kurso;

E. kadangi ES „Building Stock Observatory“ (BSO) atlieka svarbų vaidmenį stebint ir tobulinant bendrą pastatų energinį naudingumą Europos Sąjungoje, naudojant duomenis, kurie yra patikimi, nuoseklūs ir lengvai palyginami;

F. kadangi visų piliečių gyvenimo kokybę galima gerinti, taikant priemones ES pastatų ūkio energijos vartojimo efektyvumui didinti ir todėl pagrindinis iššūkis yra sumažinti naštą maždaug 50 mln. namų ūkių, kurie Europos Sąjungoje patiria energijos nepriteklių, sumažinti jų sąskaitas už energiją, kiekvienam suteikti patogų, įperkamą ir efektyviai energiją vartojantį būstą;

([15]) OL C 463, 2018 12 21, p. 10.
([16]) OL C 204, 2018 6 13, p. 23.
([17]) OL C 204, 2018 6 13, p. 35.
([18]) Ürge-Vorsatz, Diana, Tirado-Herrero, Sergio, Fegyverneky, Sándor, Arena, Daniele, Butcher, Andrew and Telegdy, Almos, *Employment Impacts of a Large-Scale Deep Building Energy Retrofit Programme in Hungary*, 2010; Janssen, Rod and Staniaszek, Dan, *How Many Jobs? A Survey of the Employment Effects of Investment in Energy Efficiency of Buildings*, The Energy Efficiency Industrial Forum, 2012.

G. kadangi Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) vertinimu, žmonės maždaug 90 proc. laiko praleidžia gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų patalpose ir kasmet dėl prastos patalpų oro kokybės daugiau kaip pusė milijono europiečių miršta pirma laiko ([19]), ir kadangi tinkamas vėdinimas atidarant langus pagerina oro kokybę žmonių namuose ir taip pat natūrali dienos šviesa prisideda prie jų sveikatos gerinimo, o dabartinės COVID-19 krizės metu tai yra ypač svarbu;

H. kadangi jis ragino „ persvarstyti Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą ir Pastatų energijos vartojimo efektyvumo direktyvą atsižvelgiant į didesnį ES užmojį klimato srityje ir sustiprinti jų įgyvendinimą taikant privalomus nacionalinius tikslus ([20]);

I. kadangi būtina investuoti daugiau kaip 282 mlrd. EUR į Europos pastatų ūkio renovaciją ir išmaniai suderinti ryžtingą esamų politikos priemonių įgyvendinimą, naujas politines iniciatyvas dėl laipsniško neefektyviausiai energiją vartojančių pastatų atsisakymo bei atitinkamas finansavimo priemones ir investicijas į novatoriškus sprendimus, siekiant iki 2030 m. įgyvendinti Sąjungos efektyvaus energijos vartojimo tikslą ir efektyviai energiją vartojančių pastatų ūkį;

J. kadangi siekiama, kad integruotos renovacijos programos būtų holistinės, kad jose svarbiausia būtų energijos vartojimo efektyvumas ir būtų orientuojamasi į platesnes rajonų ekosistemas, jas sudarytų dideli atskirų pastatų energijos suvartojimo mažinimo tikslai ir jos būtų grindžiamos geriausia patirtimi ir suvokiamos, kaip sudarytos iš trijų pagrindinių ramsčių:

a) statybų tipologija ir statybinės medžiagos, kai reikalaujama gilių žinių apie pastatų amžių, naudojimą ir statybos metodą bei turimą energijos taupymo potencialą, taip pat renovacijos metu naudojamų medžiagų tipų aprašą, įskaitant jų gyvavimo ciklo poveikį;

b) tvarių energijos išteklių, visų pirma vietoje ir netoliese esančių atsinaujinančiųjų išteklių tiekimas ir prieiga, įskaitant centralizuoto šilumos ar vėsumos tiekimo sistemas arba pastatų šilumos kaupimo pajėgumų naudojimą, automobilio ryšio su visais galimais įrenginiais (V2X) paslaugas ir kitus lankstumo variantus, suteikiančius galimybę sektorių integracijai;

c) nauda bendruomenei (visuomenei), t. y. vietos bendruomenių įtraukimas į visus energetikos renovacijos projektus ir programas, siekiant spręsti tokias problemas kaip energijos nepriteklius, techninių ir (arba) finansinių išteklių stoka ir informacijos spragos;

K. kadangi įgyvendinant šį trijų ramsčių požiūrį užtikrinama, kad IRP bus suprojektuotos ir įgyvendintos taip, kad būtų orientuotos į platesnio masto naudą, kurią energetikos renovacija gali suteikti žmonėms ir bendruomenėms, pvz., efektyvaus energijos vartojimo, atsparumo klimato kaitai, pramonės konkurencingumo, tvarumo, socialinės įtraukties ir prieinamumo;

Rajonai ir bendruomenės

1. pabrėžia rajonų ir bendruomenių, taip pat kitų dalyvių, kaip antai vietos ir regionų valdžios institucijų ir MVĮ vaidmenį integruotose renovacijos programose (IRP) vadovaujantis holistiniu požiūriu į renovaciją pagal Direktyvą dėl pastatų energinio naudingumo, siekiant iki 2050 m. sukurti labai efektyviai energiją vartojantį ir neutralaus poveikio klimatui pastatų sektorių;

2. reikalauja, kad pastatų ir renovacijos politika būtų holistinė ir įtrauki, prisidėtų prie ES klimato tikslų, apimtų IRP, kurios apimtų vietos vertės grandines, socialines paslaugas ir įperkamumą, išmanų parengtumą, sveiką patalpų klimatą ir aplinkos kokybę, judumą, technines, pramonines ir efektyviai energiją vartojančias pastatų funkcijas ir sudarytų sąlygas

([19]) Pasaulio sveikatos organizacija. 2018 m. „Europos regione daugiau kaip pusė milijono pirmalaikių mirčių lemia namų ūkių ir aplinkos oro tarša“ (angl. *„Over half a million premature deaths annually in the European Region attributable to household and ambient air pollution“*).

([20]) 2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos žaliojo kurso, Priimti tekstai, P9_TA(2020)0005.

vietoje arba netoliese gaminti atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir užtikrinti su paklausa susijusį lankstumą, taip pat panaudoti perteklinę šilumą arba šaltį iš šalimais esančių pramonės įrengimų, vietos transporto sistemų ar vandens kelių, kai tai yra tvaru;

3. atkreipia dėmesį į svarbų gyventojų vaidmenį renovuojant gyvenamųjų pastatų ūkį ir kaip svarbu sukurti veiksmingas priemones, geriausią praktiką ir pasirūpinti, kad vietos lygmeniu būtų prieinama visa galima informacija ir žinios, taip pat su technologijomis susijusios galimybės (pvz., išmanieji skaitikliai); be to pripažįsta postūmį, kurį suteikė energetikos bendruomenės suburiant gyventojus, informuojant ir skatinant pradėti savo renovacijas ir (arba) atsinaujinančiosios energijos gamybą, ir ragina parengti visapusišką politikos priemonių rinkinį šiems metodams plėsti;

4. ragina Komisiją įvertinti rajonų gentrifikacijos (angl. *gentrification*)) ir priverstinio gyventojų iškeldinimo dėl renovacijos poveikį ir taip pat lyčių nelygybę ir pažeidžiamų piliečių padėtį; mano, kad taikant į bendruomenę orientuotą požiūrį su apsaugos priemonių reguliavimo lygmeniu būtų galima išsaugoti esamas bendruomenes, taip pat sukurti paskatas, kurios yra būtinos siekiant kuo labiau padidinti energijos vartojimo efektyvumą ir pritraukti būtinas privačias ir viešąsias investicijas; pabrėžia, kad būtina remti pažeidžiamiausius piliečius suteikiant jiems galimybes turėti orias gyvenimo sąlygas, komfortą ir sveikatą, ir pabrėžia svarbų socialinio būsto vaidmenį;

5. pabrėžia, kad įvairiose valstybėse narėse skiriasi pastatų nuosavybė, nuomos teisės aktai, taip pat namų savininkų bei nuomininkų skaičiai ir investicijų galimybės bei būsto paramos programos, oro sąlygos ir energetikos sistemos; mano, kad strategijoje („Renovacijos banga“), būtina atsižvelgti į skirtingas kiekvienai valstybei narei aplinkybes, taip pat pagal integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus; visų pirma pabrėžia, kad šios renovacijos neturėtų nuomininkams lemti nepakeliamos nuomos išlaidų naštos;

6. atkreipia dėmesį į energijos nepritekliaus mastą visoje Sąjungoje, jį, apytikriais skaičiavimais, patiria 50 mln. namų ūkių ([21]); mano, kad renovacijos bangos ir būsimų susijusių iniciatyvų vienas iš pagrindinių tikslų – padaryti galą energijos nepritekliui ir užtikrinti sveikas ir saugias gyvenimo sąlygas visiems; teigiamai vertina Komisijos ketinimą ypatingą dėmesį skirti energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių renovacijai ir pabrėžia, kaip svarbu patvirtinti energijos taupymo priemones, kuriomis skatinami efektyvaus energijos vartojimo įpročiai ir elgsenos pokyčiai; pabrėžia, kad viešasis sektorius turi būti lyderis šioje srityje;

7. atkreipia dėmesį į tai, kad pastatų energetiniam renovavimui skirtos vieno langelio principu veikiančios tarnybos, kaip skaidri ir prieinama konsultacinė priemonė, klientų požiūriu stiprinanti projektų ir atkartotinų modelių kaupimą, teikianti informaciją apie trečiųjų šalių finansavimą, koordinuojanti ir lydinti renovacijas, taip pat užtikrinanti savivaldybių pajėgumų stiprinimą, ir aktyvus vietos subjektų, pvz., energetikos bendruomenių, vartotojų organizacijų, vietos verslo asociacijų, įskaitant ir statybos pramonės, ir būsto kooperatyvų, įtraukimas pasirodė esą sėkmingi;

8. primena, kad siekiant konkrečių rezultatų dėl dabartinio pastatų ūkio energijos vartojimo efektyvumo, būtinos tiek viešųjų, tiek ir privačiųjų subjektų pastangos; pabrėžia, kad reikia ne tik kurti, bet ir palaikyti vieno langelio principu veikiančių tarnybų teikiamas konsultacines paslaugas, kad rinka nuolat gautų projektų, įskaitant mažesnės apimties projektus; mano, kad sukūrus vieno langelio principu regiono ar vietos lygmeniu veikiančias tarnybas, bus užtikrintos geresnės galimybės pasinaudoti finansavimo priemonėmis;

9. palankiai vertina Europos žaliojo kurso pasiūlymą dėl „atviruųjų“ platformų; pabrėžia, kad jos turi būti skaidresnės, daugiapakopės ir įtraukios, kad būtų galima įtraukti įvairius suinteresuotuosius subjektus ir įveikti pastatų sektoriaus susiskaidymą; primena, kad platformos turi būti naudojamos tikslui iki 2050 m. pasiekti labai efektyviai energiją vartojančius ir nuo iškastinio kuro nepriklausomus pastatus, ir tiki, kad jos turėtų būti priemonė spręsti renovacijos kliūtis ir įtraukti gyventojus, siekiant bendro sutarimo atsižvelgiant į bendruomenės poreikius;

([21]) 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatas „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640).

10. pabrėžia, kad regioninėms platformoms turėtų būti nustatyti išmatuojami tikslai, jose turėtų būti dirbama pagal veiksmų planą ir nuolat keičiamasi informacija su esamomis Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos, Direktyvos dėl pastatų energinio naudingumo ir Atsinaujinančiųjų išteklių direktyvos ([22]) suderintų veiksmų platformomis, taip pat su esamomis valstybių narių agentūromis ir institucijomis jų poveikiui padidinti; yra įsitikinęs, kad platformos yra svarbi įgyvendinimo priemonė, skirta integruotoms pastatų renovacijos programoms, ir turėtų padėti valstybėms narėms įgyvendinti savo ilgalaikes renovacijos strategijas;

11. atkreipia dėmesį į Naująją Leipcigo chartiją, kuri turi būti priimta kai Tarybai pirmininkaus Vokietija, ir išreiškia nuomonę, kad miestai atlieka svarbų vaidmenį reikšmingai mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį ir didinant energijos vartojimo efektyvumą; mano, kad pastatų renovacija turės didelės įtakos šiems tikslams, remiant teisingus, žalius ir produktyvius miestus per atsparius jų rajonus; ragina ES Tarybai pirmininkaujančią Vokietiją, Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad miestai turėtų visų būtinų ir tiesiogiai pasiekiamų finansavimo išteklių renovacijos priemonėms, visų pirma atsižvelgiant į būtinybę atgaivinti ekonomiką;

12. ragina parengti politiką, kuria būtų sudarytos palankesnės sąlygos IRP valstybių narių bendruomenės ir regionų lygmeniu, numatant įtraukiai ir sąveikiai vykdomas esmines renovacijas, įskaitant etapais vykdomas esmines renovacijas, ir atsižvelgiant į pastatų poreikius; pabrėžia, kad galimybę užtikrinti daugiau „vietoje“ arba „netoliese“ esančių atsinaujinančiosios energijos sprendimų ar paklausos reguliavimo mechanizmų per IPR; ragina Komisiją paspartinti darbą, susijusį su Merų paktu dėl klimato ir energetikos ir ES programa *City Facility*; be to, šiuo atžvilgiu taip pat pabrėžia didelę Miestų darbotvarkės ir Miestų partnerystės svarbą;

13. ragina valstybes nares įgalioti savo vietos administracijas vykdyti IRP rajonų ir bendruomenės lygmeniu, pagrindinį dėmesį skiriant gyventojams ir tinkamai suderinant renovacijas su Europos istorinio paveldo (paminklų ir pastatų) išsaugojimu, reikalaujant, kad vietos valdžios institucijos pateiktų atsiliepimus apie pasiektus rezultatus ir apie geriausią patirtį, kuriais būtų galima pasinaudoti rengiant nacionalinio lygmens politiką;

14. ragina valstybes nares sukurti sistemą skirtingoms paskatoms įveikti, pavyzdžiui, teikiant tikslią informaciją, tinkamas paskatas ir veiksmingai užtikrinant vykdymą ([23]), ir tinkamai atsižvelgti į energijos nepriteklių patiriančias šeimas ir bendruomenes, taikant reguliavimo sistemą, kad būtų išvengta priverstinio iškeldinimo dėl renovacijų, pavyzdžiui, reikalaujant, kad šioms grupėms būtų palikta tinkama ūš esmės renovuotų pastatų patalpų ploto dalis, arba teikiant pirmenybę pastatams, kuriuose suvartojama daugiau energijos arba susidaro daugiau energijos, kai kuriamos integruotos renovacijos programos, ir nustatant nuomos mokesčio didinimo apribojimus, su sąlyga, kad tai neapribos energijos vartojimo efektyvumo didinimo pajėgumų;

15. ragina Komisiją sukurti palaikymo tarnybą gyventojų inicijuotiems renovacijos projektams, taip pat išleisti įgyvendinimo gaires valstybėms narėms dėl įgalinančios sistemos ir vienodų sąlygų energetikos bendruomenėms koncepcijų, kurios buvo įvestos Elektros energijos rinkos direktyvoje ([24]) ir Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje, kad būtų užtikrintas sėkmingas jų įgyvendinimas ir būtų visapusiškai pripažįstama piliečių inicijuotų energetikos projektų nauda;

16. ragina Komisiją nedelsiant pradėti taikyti platformas, kaip nurodyta jos komunikate dėl Europos žaliojo kurso, ir įtraukti šias platformas kaip pagrindinį prioritetą į IRP; pabrėžia, kad IRP turėtų būti taikomos kartu su ES iniciatyvomis, kuriomis būtų skleidžiama geriausia patirtis, susijusi su programų atkartojamumu, pajėgumų sklaida, sektorių integracija ir energijos nepriteklių patiriančių bendruomenių apsaugos priemonėmis, laikantis įsipareigojimų pagal Direktyvą dėl pastatų energinio naudingumo;

([22]) 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2002, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo (OL L 328, 2018 12 21, p. 210); 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/844, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo ir Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo (OL L 156, 2018 6 19, p. 75); 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

([23]) Castellazzi, L., Bertoldi, P., Economidou, M., *Overcoming the split incentive barrier in the building sectors: unlocking the energy efficiency potential in the rental & multifamily sectors*, Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2017, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101251/ldna28058enn.pdf

([24]) 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125).

2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

Finansai

17. pabrėžia, kad pradinės investicijų išlaidos, sudėtingos finansavimo schemos, skirtingos paskatos (nuomininkų-savininkų dilema), vidutinės trukmės ir (arba) ilgo atsipirkimo laikotarpiai, reguliavimo ir administravimo kliūtys, įskaitant pastatų, kurie priklauso keliems savininkams, dabartinės paramos modelis, taip pat prognozuojamos bei ilgalaikės politikos sistemos nebuvimas yra didelės kliūtys investicijoms;

18. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į atsigavimą po COVID-19 krizę ir jos poveikį viešiesiems ir privatiesiems finansams, finansavimo schemomis turėtų būti skiriama pirmenybė ir skatinama esminė renovacija, įskaitant etapais vykdomas esmines renovacijas, kuriomis siekiama 2050 m. neutralaus poveikio klimatui tikslų, numatant tinkamas paskatas ir tikslus, kad būtų pasiektas labai efektyviai energiją vartojantis ir nuo iškastinio kuro nepriklausantis pastatų ūkis; mano, kad tai yra būtina sąlyga siekiant pastatų renovacijas vertinti kaip tvarias ilgalaikes investicijas; pabrėžia ekonominio efektyvumo rodiklių, įskaitant papildomą naudą, vaidmenį šiuo atžvilgiu;

19. pabrėžia, kad valstybės narės turėtų pateikti aiškias gaires ir apibrėžti išmatuojamus, tikslinius veiksmus, taip pat skatinti vienodas galimybes gauti finansavimą, be kita ko, blogiausiai veikiantiems nacionalinio pastatų ūkio segmentams, energijos nepriteklių patiriantiems vartotojams, socialiniams būstams ir namų ūkiams, kuriems taikomi skirtingų paskatų sprendimai, kartu atsižvelgiant į įperkamumą;

20. pabrėžia, kad būstų savininkai, ypač mažas pajamas gaunantys ir energijos nepriteklių patiriantys būstų savininkai, būsto asociacijos ir kooperatyvai, viešojo būsto teikėjai ir vietos valdžios institucijos turėtų būti remiami, kad būtų užtikrintas jų būstų ūkio ir apstatytos aplinkos atsparumas klimato kaitos poveikiui, pvz., teikiant dotacijas arba finansines priemones, grindžiamas daugiametės finansinės programos (DFP) lėšų, nacionalinių biudžetų ir privačiojo sektoriaus finansinių išteklių papildomumu;

21. mano, kad, siekiant užtikrinti lėšų įsisavinimą laiku, kiekviename atitinkamame Europos fonde reikia nustatyti energijos vartojimo efektyvumo renovacijų finansavimo prioritetus, taip pat užtikrinti griežtą koordinavimą, kad būtų rasta sąveika, sukurtos palankios sąlygos derinimui, projektų sujungimui ir projektų programų apjungimui; ragina finansų institucijas skirti daug išteklių gebėjimų stiprinimui ir techninei paramai; pabrėžia, kad, siekiant iki 2050 m. užtikrinti esmines renovacijas siekiant sukurti efektyviai energiją vartojančių ir nuo iškastinio kuro nepriklausančių pastatų ūkį, kasmet reikia skirti bent 75 mlrd. EUR ES paskatų, neskaitant tęstinio ir stabilaus finansavimo Europos, nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu, bei privačių investicijų; ragina teisėkūros institucijas užtikrinti reikiamą finansavimą pagal Europos ekonomikos gaivinimo planą, ypač siekiant padėti tiems visuomenės nariams, kuriems renovacija būtų naudingiausia;

22. palankiai vertina išvadas, įrodančias, kad efektyviai energiją vartojančių pastatų kaina yra didesnė [25], nes tai užtikrina pastatų savininkams jų investicijų grąžą, tačiau apskritai pripažįsta būtinybę sumažinti būsto, statybų ir renovacijos kainas;

23. pabrėžia, kad būtina užtikrinti atitinkamą ir nesudėtingą prieigą prie kredito ir finansavimo, kad būtų galima padėti MVĮ, bendruomenėms ir šeimoms įgyvendinti būtinas esamo pastatų ūkio renovacijas;

24. palankiai vertina prieinamas finansavimo galimybes, skirtas pastatų renovacijoms, pvz., žaliąsias subsidijas, mokestines ir paskolų paskatas; pripažįsta Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESIF) vaidmenį finansuojant efektyvaus energijos vartojimo projektus ir nustatant energijos vartojimo efektyvumą kaip konkretų 2021–2027 m. regioninės plėtros tikslą; pabrėžia Europos investicijų banko grupės vaidmenį teikiant paskolas, garantijas ir finansines priemones, pvz., Energijos vartojimo efektyvumo privataus finansavimo priemones (EVEPFP) ir Pažangiąją išmaniųjų pastatų garantijų priemonę ir „InvestEU“ fondą, taip pat suteikiant galimybes finansuoti socialinio būsto renovacijos projektus;

---

[25] Hyland, Marie, Lyons, Ronan, Lyons, Sean, *The value of domestic building energy efficiency – evidence from Ireland*, *Energy Economics*, Vol. 40, 2012; Mangold, Mikael, Österbring, Magnus, Wallbaum, Holger, Thuvander, Liane, Femenias, Paula, *Socio-economic impact of renovation and retrofitting of the Gothenburg building stock*, *Energy and Buildings*, Vol. 123, 2016.

25. atkreipia dėmesį į valstybių narių gerąją patirtį, naudojant ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS) pajamas, derinant, užtikrinant, kad mažas pajamas turinčių namų ūkių poreikiai yra pripažįstami, ir į ES regioninių fondų naudojimą kaip garantijas ir apyvartinius fondus; pabrėžia, kad mokymą galima finansuoti iš Teisingos pertvarkos fondo atsinaujinančiosios energijos, taip pat efektyvaus energijos ir išteklių naudojimo srityse;

26. pabrėžia, kad reikia didinti lėšų įsisavinimo lygį šalinant kliūtis, ypač teikiant techninę pagalbą, nustatant ne tokius sudėtingus kriterijus ir supaprastinti derinimą su kitais fondais; apgailestauja, kad pagal Europos pagalbos vietinei energetikai programą (ELENA) vykdomi projektai vis dar yra dideli ir kad mažesniems projektams ir su bendruomene susijusiems projektams reikia papildomos paramos ir kaupimo; mano, kad ES miestų programa gali būti labai galingas paramos mechanizmas IRP plėtojantiems miestams, todėl ji turėtų būti tęsiama ir taip pat teikti paramą ir mažesniems projektams;

27. pripažįsta, kad labai svarbios dotacijos moksliniams tyrimams ir inovacijoms; mano, kad IRP reikia skirti nepertraukiamą ir stabilų finansavimą tiek iš Europos, tiek ir iš nacionalinių šaltinių, kuris nebūtų trikdomas dėl skirtingų biudžeto planavimo priemonių;

28. mano, kad visos IRP turėtų būti privaloma atidėti dalį lėšų, skirtų spręsti energijos nepritekliaus problemai, pažeidžiamų ir mažas pajamas gaunančių namų ūkių prieigos ir techninėms bei infrastruktūros kliūtims šalinti, kad jie galėtų gauti tinkamą, sveiką ir efektyviai energiją vartojantį būstą ir dalyvauti rajonų renovacijos programose; prašo įgyti su novatoriškomis finansavimo priemonėmis, pvz., konstrukcijos (angl. „on-built“) finansavimo, ir programomis, įskaitant efektyvaus energijos vartojimo kreditavimo hipotekos paskolas, „EuroPACE“ paskolas ir „REnOnBill“ paskolas, susijusios geriausios patirties ir ja dalytis;

29. atkreipia dėmesį į regionų valdžios institucijų ir Europos investicijų banko vaidmenį teikiant finansinę paramą viešojo sektoriaus paskolomis, kurios paskatins komercinius bankus, pensijų fondus ir privatųjį sektorių, ypač MVĮ, toliau investuoti į pastatų renovaciją, pavyzdžiui, teikiant valstybės kredito garantijas ir taikant naujoviškus finansavimo metodus;

30. pripažįsta vaidmenį, kurį renovacijos srityje gali atlikti nauji verslo modeliai, pvz., sutartys dėl energijos vartojimo efektyvumo, gyventojų inicijuojamos renovacijos, energetikos bendruomenės ir energetinių paslaugų įmonės, ypač dėl nebalansinio finansavimo skyrimo socialiniam būstui, būsto kooperatyvams ir verslo parkams; pabrėžia, kad būtina susieti finansavimo intensyvumą su pasiektu energijos vartojimo efektyvumo lygiu, kaip reikalaujama Direktyvoje dėl pastatų energinio naudingumo, ir siūlo pridėti priemoką pozityvios energijos namams; primygtinai ragina Komisiją paskelbti įgyvendinimo gaires dėl susijusių nuostatų dokumentų rinkinyje „Švari energija visiems europiečiams“, ypač sukurti įgalinančią sistemą, reikalaujant nuolatinių konsultacijų rinkos poreikiams suprasti, skatinant derinti viešąsias ir privačiąsias lėšas, parengiant aiškius sutarčių šablonus ir konkrečias viešųjų pirkimų procedūras ir papildomai paaiškinant, kaip tinkamai apskaičiuoti su pastatų efektyvumu susijusias valstybės investicijas;

31. ragina Komisiją persvarstyti energijos vartojimo efektyvumo tikslus juos didinant, kaip reikalaujama Energijos vartojimo efektyvumo direktyvoje, pradedant nuo pagrindinio 2030 m. tikslo didinimo, remiantis tinkamu poveikio vertinimu ir nuspėjamu būdu, ir pasiūlyti privalomus minimalius metinius pastatų renovacijos rodiklius ir politikos priemones, kuriomis būtų užtikrinta esminė renovacija, įskaitant etapais vykdomą esminę renovaciją, kuri sukurtų finansinių paskatų ir būtų užtikrintas investicijų stabilumas;

32. ragina Europos institucijas užtikrinti, kad skiriant atitinkamas naujos daugiametės finansinės programos (DFP) lėšas pirmenybė būtų skiriama energijos vartojimo efektyvumui ir pastatų renovacijai skirtoms sumoms, aiškiai nustatant sąlygas ir laikotarpius, taip pat techninę paramą, kad būtų užtikrintas deramas įsisavinimo lygis; pabrėžia ES garantijų investicijoms, finansavimo išteklių sujungimo ir dotacijų komponentų svarbą siekiant paskatinti gyvenamosios paskirties pastatų energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtas renovacijas; pripažįsta Europos strateginių investicijų fondo vaidmenį ir sėkmingą modelį (jį pakeis „InvestEU“ fondas); ragina pagal „InvestEU“ tvarios infrastruktūros liniją pirmenybę skirti pastatų energijos vartojimo efektyvumo finansavimui ir skirti pastatų renovacijai sumas, numatytas energijos vartojimo efektyvumui kaip konkrečiam regioninės plėtros tikslui, kuris turi būti atspindėtas atitinkamuose su Komisija pasirašytuose valstybių narių partnerystės susitarimuose;

33. ragina Komisiją panaikinti finansines ir nefinansines kliūtis didesniam regioninių lėšų, atidėtų integruotai pastatų renovacijai iki 2021 m., įsisavinimui;

2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

34. ragina stiprinti Europos pagalbos vietinei energetikai priemonės (ELENA) pajėgumus ir Europos investicijų banką teikti tikslinę ir tiesioginę finansinę ir techninę pagalbą vietos valdžios institucijoms, taip pat valstybėms narėms teikti konkrečias gaires, atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo planus po COVID-19 krizės;

35. ragina Komisiją ištirti, ar įmanoma nukreipti ATLPS pajamas energijos vartojimo efektyvumo veiksmams, pvz., pastatų renovacijai, įskaitant apsaugos nuo svyravimų mechanizmams, ir ar įmanoma paskirti dalį aukciono pajamų ES lygmeniu; ragina Europos investicijų banką ir nacionalines finansų institucijas teikti paramą projektų plėtotojams viso projekto ciklo metu ir nustatyti fiksuotą dotacijos dalį, kad renovacijos būtų patrauklios ir įperkamos gyventojams;

36. ragina Komisiją ir valstybes nares sukurti lanksčius modelius skirtingų finansinių programų ir pastatų energinio naudingumo finansavimo priemonių sinergijai; be to, prašo, atsižvelgiant į Europos Audito Rūmų ataskaitą ([26]), taikyti išlaidų efektyvumo metodą pastatų renovacijai, susijusiai su energijos vartojimo efektyvumu; ragina kruopščiai stebėti veiksmų programų ekonominį efektyvumą pagal išlaidas sutaupytam CO_2 vienetui; taip pat mano, kad Komisija turėtų užtikrinti, kad nacionalinės administracijos, skirdamos ES lėšas renovacijos projektams, laikytųsi ekonominio efektyvumo ir veiksmingumo energijos taupymo atžvilgiu;

37. ragina Komisiją toliau sudaryti palankias sąlygas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės naudojimui, pvz., Energijos vartojimo efektyvumo privataus finansavimo priemonės, susijusios su išmaniu ir tvariu finansavimu, ir nustatyti galimas vietinio investavimo sąvokas;

38. ragina Komisiją persvarstyti ES valstybės pagalbos taisykles, įskaitant mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) investicijas, siekiant sukurti įgalinančią energijos vartojimo efektyvumo priemonių sistemą ir skatinti IRP, įskaitant centralizuoto šilumos tiekimo sistemų įrengimą arba rekonstravimą, taikant supaprastintas procedūras ir tinkamas ribines vertes, taip pat atliekų surinkimo programas, skirtas iškastiniu kuru varomiems šildymo įrenginiams ir neefektyviems įrenginiams, kai jie pakeičiami į atskirus ar kolektyvinius atsinaujinančiaisiais ištekliais varomus šildymo įrenginius, arba perteklinės šilumos įrenginiais; tačiau pabrėžia, kad persvarstant ES valstybės pagalbos taisykles visų pirma turi būti stiprinamas vienodas požiūris ir didinama konkurencija;

Statybos technologijos ir statybinės medžiagos

39. pabrėžia, kad reikia sumažinti sąnaudas, paspartinti trukmę, didinti veiksmingumą, patikimumą ir integraciją, siekiant padidinti IRP sukuriant atviras ir konkurencingas renovacijos rinkas, pramoniniu būdu pagamintus, surenkamuosius elementus ir pripažinti turimų technologijų potencialą integruojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius į statybines medžiagas, kurias galima panaudoti kaip daugiafunkcius dangos elementus esamam pastatų ūkiui rekonstruoti ir pradėti serijinę ir kvartalinę renovaciją; pabrėžia kitose vietose gaminamų surenkamųjų elementų svarbą spartinimui, mastui ir ekonominiam efektyvumui; pažymi, kad valstybės narės turi geriausios pastatų renovavimo patirties įvairiuose pastatų sektoriuose, ir siekiant rezultatų dabar reikėtų šią patirtį atkartoti ir išplėsti jos mastus; pabrėžia intensyvesnių mokslinių tyrimų šioje srityje naudą;

40. pabrėžia, kad renkantis renovacijai ir statybai naudojamas technologijas svarbus lankstumas; mano, kad visos turimos technologijos turėtų būti taikomos laikantis į tikslą orientuoto požiūrio, kad būtų paspartintas pastatų ūkio priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas; pabrėžia, kad atsinaujinančiosios energijos vartojimas yra labai svarbus siekiant sumažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro; pabrėžia nuo iškastinio kuro nepriklausomo centralizuoto šildymo ir vėsinimo su integruotomis saugyklomis svarbą labiau sujungtoms ir integruotoms bendruomenėms; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares aktyviai remti ir skatinti visišką atsinaujinančiosios energijos integraciją pastatų sektoriuje;

41. ragina Komisiją remti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programas dėl energijos vartojimo efektyvumą užtikrinančių statybinių medžiagų, ir, atsižvelgdamas į socialinę padėtį, ragina kaimo ir atokiose regionuose įgyvendinti nebrangias atsinaujinančiąją energija pagrįstas šildymo sistemas; atkreipia dėmesį į Danijos geriausią patirtį, susijusią su šildymo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimu per bendruomenei priklausančius centralizuoto šilumos tiekimo tinklus, varomus saulės šiluma, šilumos siurbliais ir biomase;

([26]) 2020 m. balandžio 28 d. Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 11/2020 „Pastatų energijos vartojimo efektyvumas: vis dar reikia daugiau dėmesio skirti ekonominiam veiksmingumui“, https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=53483

42. pabrėžia būtinybę informuoti vartotojus ir skatinti juos pakeisti senas, neefektyvias šildymo ir vėsinimo technologijas moderniais, itin efektyviais ir atsinaujinančiais sprendimais, visų pirma kai sprendžiama kuo jas pakeisti, tuo pat metu pripažįstant, kad iškastinis kuras, ypač gamtinės dujos, yra šiuo metu svarbios pastatų šildymo sistemose; ragina Komisiją ir valstybes nares pasiūlyti žiedinę ekonomiką atitinkančias atidavimo į metalo laužą programas ir naudoti efektyvumo ženklinimą ir teikti patarimus atliekant įprastines patikras, kad būtų paspartintas įrangos atnaujinimas; ragina valstybes nares parengti veiksmų planą dėl palaipsniško atsisakymo iškastiniu kuru pagrįstų šildymo technologijų įgyvendinant savo energetikos ir klimato srities planus (NEKSVP);

43. atkreipia dėmesį į Europos lyderystę kuriant integruotas fotovoltines technologijas; siūlo atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijas apskritai pripažinti pagrindine strategine vertės grandine ir taip pat siūlo Europos saulės energijos stogų programą, skirtą būsimai renovacijos bangai;

44. pabrėžia principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ įtvirtinimo visose politikos srityse ir priemonėse svarbą mažinant reikalingos energijos kiekį šildymui, vėsinimui ir karštam vandeniui, bei energijos vartojimą apšvietimui ir vėdinimui, tuo pat metu elektrifikuojant likutinę paklausą naudojant atsinaujinančiąją energiją kartu su šilumos siurbliais arba veiksmingomis centralizuoto šilumos tiekimo ir vėsinimo sistemomis, naudojančioms atsinaujinančią energiją, taip pat valdant apkrovą ir užtikrinant lankstumą;

45. atkreipia dėmesį į būtinybę pašalinti kliūtis, pagerinti prieigą prie tinklo, įskaitant, inter alia, būtinybę suderinti ir supaprastinti leidimus MVĮ, ir pabrėžia, kad siekiant sinergijos reikia planuoti IRP, pavyzdžiui, dėl pastatų prieinamumo, priešgaisrinės saugos, elektromobilumo (įskaitant išankstinį laidų įrengimą elektromobiliams įkrauti ir įkrovimo punktus), pastatų atsparumo klimato kaitai stiprinimo, be kita ko, kuriant žaliąsias erdves, stogus ir sienas, kurie padeda valdyti vandens išteklius ir padidinti miestų biologinę įvairovę;

46. primena, kad vykdant pastatų projektavimą, medžiagų pasirinkimą, statybas, renovaciją ir naudojimą, turi būti atsižvelgta į priešgaisrinės saugos aspektus, siekiant pagerinti galimybes užkirsti kelią gaisrui, jį aptikti, kuo anksčiau nuslopinti, evakuoti žmonės, apriboti ugnies plitimą, užtikrinti struktūrinį atsparumą ir gaisro gesinimą, taip pat tobulinti atitinkamus specialistų, kurie projektuoja, stato arba renovuoja, įgūdžius;

47. mano, kad efektyviai energiją vartojantys pastatai turėtų būti sveiki, įperkami, saugūs ir tvarūs; pabrėžia įkūnytosios energijos, tvarumo pastatuose, efektyvaus išteklių naudojimo, šiluminio komforto, geresnės oro kokybės ir taip pat gyvavimo ciklo metodų, atitinkančių žiedinės ekonomikos principus, svarbą ir būtinybę parengti strategiją dėl tvarios apstatytos aplinkos, kurioje būtų laikomasi holistinio ir integruoto požiūrio; šiuo atžvilgiu pabrėžia, kad svarbu į pastatų projektą įtraukti pasyviuosius ir gamtinius elementus ir, kad pastatų paviršinės dangos panaudojimas suteikia didelių galimybių paversti apstatytą aplinką decentralizuotu atsinaujinančios energijos gaminimo įrenginiu, tuo pat metu nenaudojant žemės ir kraštovaizdžio teritorijų;

48. pabrėžia poreikį tinkamai tvarkyti ir mažinti statybos ir griovimo atliekas; pažymi, kad, siekiant užtikrinti saugų visų statybos atliekų tvarkymą, turėtų būti sukurtos surinkimo ir grąžinimo sistemos ir statomi rūšiavimo objektai, taip pat atliekų srautuose turi būti vykdomas statybinių medžiagų perdirbimas ar pakartotinis naudojimas, saugus pavojingų medžiagų tvarkymas, šalinimas ir pakeitimas, kad būtų apsaugota gyventojų ir darbuotojų sveikata ir aplinka; mano, kad turėtų būti sukurta žiedinės ekonomikos ženklinimo sistema, pagrįsta aplinkosaugos standartais ir medžiagų kriterijais, susijusiais su galimybėmis jas lengvai ir mažomis energijos sąnaudomis vėl įtraukti į vertės grandinę, ypač atsižvelgiant į antrinių žaliavų vaidmenį; pažymi, kad galiojantis aplinkosauginės gaminio deklaracijos modelis turėtų būti išplėstas ir naudojamas vertinant pastatus, pvz., lygių sistema; ragina Komisiją šiais klausimais žiedinės ekonomikos veiksmų plane ir darniai apstatytos aplinkos strategijoje pasiūlyti konkrečių priemonių;

49. pabrėžia, kad dėl klimato kaitos vasarą miestuose vis dažniau bus aukšta temperatūra; be to, atkreipia dėmesį į įvairialypę žaliosios infrastruktūros sprendimų naudą oro kokybės gerinimui, komfortui ir atsparumui klimato kaitai, itin mažinant energijos poreikį, padedant atkurti vandens ciklą ir paremti miestų biologinę įvairovę drauge padėdami taikyti žiediškumo principus; ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti naudoti gamtinės kilmės ir mažo anglies dioksido kiekio statybines medžiagas ir diegti žaliųjų stogų ir sienų, vėsiųjų paviršių ir kitus pasyviuosius metodus atliekant didelę pastatų renovaciją ir statant naujus pastatus; ragina Komisiją atsižvelgti į šiuos aspektus ir įgyvendinant renovacijos bangos iniciatyvą skatinti žaliosios infrastruktūros sprendimus ir biologinės įvairovės ypatumus;

2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

50. primena, kad tvarios statybinės medžiagos, pvz., sertifikuota mediena, yra būtinos siekiant mažo anglies dioksido kiekio ir ilgaamžio pastatų ūkio, taip pat, kad statybos sudaro galimybę kaupti anglies dioksidą biologiniuose statybų produktuose, neviršijant tvarus prieinamumo ribų;

51. pabrėžia, kad svarbu peržiūrėti esamus darniuosius standartus, kad būtų įtraukti statybos produktų tvarumo rezultatai, kurie turi atitikti bendrą Europos požiūrį dėl pastatų gyvavimo ir esamus Europos standartus, pvz., EN 15978, taikomą pastatams, ir EN 15804 – statybos produktams; pabrėžia, kad projektuojant renovacijas turi būti optimizuotas viso pastato gyvavimo ciklo energijos ir klimato poveikis, vadovaujantis žiedinės ekonomikos tikslais ir atsižvelgiant į gamybos poveikį, naudojimą ir projektavimą siekiant antrinio perdirbamumo, statybos produktus ir atliekų antrinį perdirbimą ir remontui reikalingą įrangą; ragina Komisiją spręsti minėtus klausimus žiedinės ekonomikos strategijoje ir iki 2021 m. persvarstyti Reglamentą (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ([27]), siekiant, kad būtų sudarytos sąlygos tinkamam šių produktų vidaus rinkos veikimui ir atlyginta už technologinius mokslinius tyrimus ir inovacijas, kuriomis remiama renovacija ir itin efektyviai energiją vartojančių pastatų statybos;

52. ragina Komisiją toliau plėtoti geriausios praktikos, susijusios su IRP, apibrėžtį, kad į ją taip pat būtų įtraukti istoriniai ir paveldo pastatai pripažįsta paveldo pastatų specifiškumą ir trapumą ir mano, kad daugeliu atvejų, pastatų išsaugojimas ir didesnis energinis naudingumas gali būti suderinti, pabrėžiant, kad paveldo pastatų renovacija turėtų būti visada vykdoma laikantis nacionalinių išsaugojimo taisyklių, 1964 m. Venecijos paminklų ir vietovių apsaugos ir restauravimo chartijos bei pirminės architektūros;

53. pabrėžia, kad būtina užtikrinti energijos taupymą vykdant sertifikuotų ekspertų patikrinimus ir po renovacijos kontroliuojant energinį naudingumą, nes taip bus užtikrinta aukšta renovacijų kokybė, geresnės investicinės galimybės ir didesnis ekonominis efektyvumas ([28]);

54. ragina valstybes nares, be kita ko, savo viešųjų pirkimų strategijose ir valstybės lėšomis finansuojamuose renovacijos ir statybų projektuose, kuo labiau padidinti ir skatinti pakartotinį medžiagų naudojimą, perdirbimą ir rekuperavimą, pvz., peržiūrint savo žaliųjų viešųjų pirkimų ([29]) tikslus ir supaprastinant energijos vartojimo efektyvumo, aplinkos ir socialinius kriterijus pastatų renovacijoms, kartu užtikrinant vienodas sąlygas viešųjų pirkimų konkursuose; primena statybinių medžiagų iš vietos išteklių svarbą, siekiant išsaugoti statybų tradicijas, užtikrinti, kad medžiagos geriausiai tinka kiekvieno regiono klimato sąlygomis ir sumažinti išmetamų teršalų kiekį bei transportavimo išlaidas;

Standartai, įgūdžiai ir sveikatai nekenksmingi pastatai

55. pabrėžia teigiamo šalutinio poveikio svarbą kalbant apie renovacijos reikalavimus inicijavimo momentais, nes tokie reikalavimai ne tik padeda sutaupyti energijos, bet ir padidina nekilnojamojo turto vertę bei padeda įveikti kliūtis, pvz., dėl skirtingų interesų; mano, kad pirmenybę reikėtų suteikti mažiausio energinio efektyvumo pastatų esminei renovacijai, įskaitant etapais vykdomą esminę renovaciją, visų pirma nustatant minimalius energinio naudingumo standartus, kurie yra būtini investavimui į renovaciją ir turėtų būti taikomi horizontaliai, remiantis esamomis nacionalinėmis energijos vartojimo efektyvumo etiketėmis; mano, kad tokios priemonės yra naudingos gyventojams ir galėtų padėti piliečiams išsivaduoti iš energijos nepritekliaus ([30]); pažymi žemus esminių renovacijų lygius, kurių numatomas lygis siekia 0,2 proc.; siūlo išnagrinėti ir nustatyti minimalius pastatų renovacijos rodiklius, kad būtų pasiekti 2050 m. neutralaus poveikio klimatui tikslai;

56. pabrėžia, kad palaipsniui griežtinami minimalūs energinio naudingumo standartai padeda įtvirtinti ilgalaikes renovacijos strategijas, kai jos yra tinkamai suplanuotos ir palaipsniui integruojamos, sukuria investicinį saugumą rinkoje, ypač, jei kartu stiprinami pajėgumai, teikiamos individualios konsultacijos, techninė ir piniginė parama;

([27]) 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB (OL L 88, 2011 4 4, p. 5).

([28]) Europos Audito Rūmais, o. c.

([29]) 2008 m. liepos 16 d. Komisijos komunikatas „Viešieji pirkimai geresnei aplinkai užtikrinti“ (COM(2008)0400).

([30]) Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Poveikio vertinimas, pridedamas prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo“ (SWD(2016)0414).

57. ragina taikyti stipresnį įrodymais pagrįstą metodą, kuris, naudojant patikimus ir labiau pagrįstus duomenis, suteiks galimybę tiksliai įvertinti pastatų energinį naudingumą ir ekonomiškai efektyvias priemones, sustiprindamas vienodas sąlygas geriausiai patirčiai ekonomiškai efektyviuose sprendimuose Europos Sąjungoje;

58. yra įsitikinęs, kad pastato renovacijos paso įvedimas, siekiant puoselėti, koordinuoti ir stebėti nuolatinį tobulinimą ir stebėti renovacijos mastą bei energinį naudingumą, yra naudingas namų savininkams ir pastatų operatoriams ir nuomininkams, kurie turėtų turėti galimybes susipažinti su renovacijos pasu; pabrėžia, kad šis renovacijos pasas turtų būti bendra ES priemonė, pritaikyta prie nacionalinės ir regionų specifikos, kad būtų galima išspręsti pastatų ūkio įvairumo keliamus uždavinius ir suderinti su esamu pastatų energinio naudingumo sertifikavimu;

59. pabrėžia, kad svarbu sutelkti informaciją apie pastatus vienoje skaitmeninėje priemonėje; mano, kad informacija turėtų apimti medžiagų žiediškumo potencialą, patalpų oro kokybės veiksnių vertinimą, įskaitant sveikatos ir saugos požiūriu, ir patikimus rodiklius, grindžiamus esamomis aplinkosaugos priemonėmis ir standartais;

60. pabrėžia Teisingos pertvarkos fondo svarbą ir potencialą ekonomikos gaivinimo plano po COVID-19 krizės atžvilgiu mokant ir suteikiant kvalifikaciją statybų ir renovacijos sektorių darbuotojams ir pakelti darbuotojų kvalifikaciją arba juos perkvalifikuoti poveikį patiriančiuose regionuose, įskaitant įmonių skaitmeninimą, vykstant perėjimui prie anglies dioksido neišskiriančios ekonomikos;

61. pažymi, kad pastatų renovavimo projektai visada turėtų padėti sukurti sveikatai nekenksmingus, be pelėsio pastatus, atsižvelgiant į patalpų aplinkos kokybę; pabrėžia, kad oro kokybės standartų, šiluminių sąlygų ir kitus su patalpomis susijusius sveikatos ir komforto aspektų, įskaitant pakankamos dienos šviesos ir mechaninio vėdinimo, peržiūra prisideda prie pastatų naudotojų sveikatos ir našumo ir didina jų darbo ir mokymosi našumą, taip pat ženkliai sutaupo lėšų socialinės gerovės srityje, taip sumažinant valstybių narių viešąsias išlaidas ir prisidedant prie ES ekonomikos ir visų jos piliečių gerovės;

62. pabrėžia, kad būtina užtikrinti tinkamą pastatų nuomininkų ir specialistų praktinių žinių apie pastatų priežiūrą ir naudojimą lygį, įskaitant elgsenos pokyčius, kad būtų galima visapusiškai pasinaudoti nauda, susijusia su didesniu energiniu naudingumu;

63. ragina Komisiją pradėti ES įgūdžių ir informacijos iniciatyvą renovacijos ir pastatų sektoriuje, kuri apimtų lyčių aspektą, siekiant bendradarbiauti su suinteresuotaisiais subjektais perkvalifikavimo, kvalifikacijos kėlimo ir gebėjimų stiprinimo srityse, daugiausia dėmesio skiriant užimtumui, visų pirma siekiant pritraukti jaunus žmones dirbti renovacijos sektoriuje; pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti kokybę, atitiktį ir saugą, būtinos atitinkamos projektuojant ir statant ir (arba) renovuojant etapais dalyvaujančių specialistų kompetencijos ir įgūdžiai ir kad tai taikoma ir tarpininkams, pvz., montuotojams, architektams ar rangovams; ragina valstybes nares parengti nacionalinę strategiją gebėjimams statybos sektoriuje tobulinti, didžiausią dėmesį skiriant energijos vartojimo efektyvumui, medžiagų tvarumui ir žiediškumui, pasyviųjų metodų ir atsinaujinančiųjų išteklių integravimui, įskaitant pasigamintos energijos vartojimo ir skaitmeninius sprendimus, bei skirti specialiąją paramą labai mažų ir MVĮ darbuotojams;

64. ragina Komisiją remti IRP reikalingus įgūdžius ir inovacijas per tikslinę programą Teisingos pertvarkos fondą, programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“ ir programą „Erasmus+“, taip pat sukurti programos „Europos horizontas“ misiją dėl bendruomenių ir rajonų renovacijos bei ragina Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomąją įstaigą, kuri remtų ir įgyvendintų strateginių gebėjimų aljansą statybų sektoriui, siekiant parengti ir pristatyti bendrą mokomąjį turinį esamam gebėjimų trūkumui panaikinti; taip pat ragina asmenis, įmones ir organizacijas pasinaudoti bandomuoju gebėjimų ir švietimo projektu bei panašiomis programomis, skirtomis mokyti, kelti kvalifikaciją ir šviesti renovacijos sektoriuose;

65. ragina Komisiją iki 2022 m. paskelbti išsamius pastatų, nuomininkų ir pastatų naudojimo tipologijų poveikio vertinimus ir sukurti teisinę sistemą, kad būtų galima pradėti taikyti minimalius energinio naudingumo reikalavimus esantiems pastatams, kuriuos palaipsniui reikės sugriežtinti, vadovaujantis 2050 m. tikslu; pabrėžia, kad tokie standartai padėtų įtvirtinti efektyviai energiją vartojančių ir nuo iškastinio kuro nepriklausančių pastatų ūkio ne vėliau kaip iki 2050 m. scenarijų ir gali suteikti rinkai matomumo ir saugumo dėl esamo pastatų ūkio pertvarkos; pabrėžia, kad minimalius energinio naudingumo reikalavimus nacionaliniu lygmeniu turi lydėti visapusiškas politikos priemonių rinkinys, apimantis bent informaciją ir individualių konsultacijų teikimą gyventojams bei atitinkamą finansinę paramą;

2020 m. rugsėjo 17 d., ketvirtadienis

66. ragina Komisiją ir valstybes nares iki 2025 m. įvesti pagreitintus skaitmeninius pastato renovacijos pasus, įskaitant skyrių, kuriame būtų pateikiama informacija apie pagerintą patalpų oro kokybę ir sveikatai nekenksmingus pastatus;

67. ragina Komisiją kaip dalį savo renovacijos bangos, parengti „ES klimato skaičiuotuvą“, kuriuo būtų užtikrinamas tikslus ir lengvai suprantamas statybinių medžiagų, produktų ir paslaugų, susijusių su ES pastatų ūkio renovacija, ženklinimas artėjant 2050 m.; pabrėžia, kad ES klimato skaičiuotuvas turėtų užtikrinti vienodas sąlygas pagrindiniams subjektams, kurie sudaro dalį IRP šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) pėdsako ES pastatų ūkyje arba yra su juo susiję, ir kad toks holistinis požiūris paskatintų teigiamą poveikį ES piliečių, pramonės sektorių ir MVĮ elgsenai; pabrėžia, kad ši sąvoka turi būti pagrįsta žiedinės ir gyvavimo ciklo ekonomikos principais, kad skatintų paklausą klimatui nekenkiančioms „Europoje pagamintoms“ prekėms, stiprinant ES statybų sektoriaus konkurencingumą; siūlo vertinant išmetamą ŠESD kiekį Komisijai naudoti jau žinomus mokslinius metodus, pvz., pasisemiant įkvėpimo iš savo „produkto aplinkosauginio pėdsako“;

68. ragina į būsimos Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos redakcijos 3, 5 ir 18 straipsnius įtraukti persvarstytus platesnius užmojus ir parengti naują požiūrį į pastatų standartų apibrėžimą, atitinkantį ES energetikos ir klimato srities tikslus, kai bus peržiūrima Direktyva dėl pastatų energinio naudingumo;

69. ragina Komisiją persvarstyti energinio naudingumo sertifikatų poveikį visose valstybėse narėse ir sugriežtinti esamas nuostatas; pažymi, kad visoje ES būtina sustiprinti energinio naudingumo sertifikatų patikimumą, nuoseklumą ir palyginamumą, kad jie taptų patikima rinkos priemone pastatų energiniam naudingumui ir kokybei įvertinti, visų pirma finansų sektoriui;

Skaitmeninimas ir patikimi duomenys

70. mano, kad skaitmeninimas sudaro sąlygas aktyviam gyventojų dalyvavimui energetikos sistemoje per paskirstytą gamybą, kaupimą, lankstumą ir sektorių integraciją bei susiejimą; pabrėžia skaitmeninimo ir duomenų vaidmenį spartinant renovacijos planų rezultatų planavimą, įgyvendinimą kontrolę ir stebėseną, taip pat efektyvesniam energijos planavimui ir valdymui;

71. ragina Komisiją išnagrinėti su pastatais susijusių duomenų patikimumą ir jų stokos klausimą ir pagalvoti apie tai, kaip tolesnis skaitmeninimas gali padėti užtikrinti stiprų įrodymais pagrįstą metodą priimant su energijos vartojimo efektyvumu ir renovacija susijusią politiką; pripažįsta, kad būtina suskaitmeninti nacionalinių energinio naudingumo sertifikatų duomenų bazes, pastatų duomenis ir kitą statybų informaciją, kad būtų galima ja naudotis taikant skaitmeninį pastatų pasą ir kitas išmaniųjų pastatų programas;

72. mano, kad „daiktų internetas“ suteikia būdą įvertinti realų renovacijos poveikį pastatų energiniam naudingumui ir galimybę vykdyti didelio masto ekonomiškai efektyvias renovacijos strategijas; pabrėžia potencialų vaidmenį, kurį galėtų turėti integruotas dirbtinis intelektas analizuojant duomenis ir stebint, valdant ir koreguojant energijos suvartojimą pastatuose;

73. mano, kad pastatų skaitmeninimas ir statybų technologijos yra pagrindiniai didesnio energinio efektyvumo veiksniai; ragina visus susijusius vietos, regionų, nacionalinius ir Europos subjektus imtis aktyvaus vaidmens remiant skaitmeninimą;

74. pabrėžia labai didelių pajėgumų tinklų naudą ryšių infrastruktūrai, puoselėjant išmaniuosius namus, kurie suprantami kaip esantys integruoti į platesnę skaitmeninę ekosistemą, kurie sudaro galimybę panaudoti pastatams išmaniąsias funkcijas ir jas teikti, ir sudaro sąlygas energijos integracijai ir taupymui įvairiuose ekonomikos sektoriuose, įskaitant reguliavimą apkrova ir energijos vartojimo optimizavimą pastato viduje, pvz., išmaniaisiais įrenginiais, namų automatizavimo prietaisais, elektriniais šilumos siurbliais, akumuliatorių saugyklomis, įkrovimo punktais elektromobiliams ir išmaniaisiais skaitikliais, neskaitant kitų skaitmeninių technologijų; palankiai vertina peržiūrėtos Direktyvos dėl pastatų energinio naudingumo siekį toliau remti išmaniųjų pastatų technologijas taikant pažangiojo parengtumo rodiklį kaip pagalbinę priemonę pastatų pažangiajam parengtumui vertinti ir pastatų savininkų bei gyventojų informuotumui apie pastatų automatizavimo ir kontrolės sistemų vertę bendram pastatų energiniam naudingumui didinti; jų naudojimas pagal 14 ir 15 straipsnius turėtų būti išplėstas;

75. pabrėžia, kad pažangieji elektros energijos tinklai yra svarbūs, nes sudaro sąlygas veiksmingai atsinaujinančiųjų energijos išteklių integracijai į elektros tinklus ir naujų galimybių paieškai su perdavimo sistemos operatorių (PSO) ir skirstomųjų tinklų operatorių (STO) sąsajomis, kad būtų užtikrintas didesnis energijos vartojimo efektyvumas ir geresnės elektros energijos tiekimo paslaugos; pabrėžia, kad prie nanotinklų ar mikrotinklų prijungti išmanieji pastatai gali padidinti elektros energijos tiekimo stabilumą ir šildymo ar vėsinimo sistemų prieinamumą;

76. pabrėžia, kad būstui ir vartotojų teisėms reikalingos socialinės apsaugos priemonės, duomenų apsauga, pagarba privatumui ir sutikimas pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą; pabrėžia, kad renovacijų metu įdiegti skaitmeniniai sprendimai turėtų būti intuityvūs, paprasti ir sąveikūs, o jų įrengimą privalo lydėti visi būtini mokymai, informacija ir pagalba gyventojams; šiuo atžvilgiu pabrėžia neinvazinių skaitmeninių technologijų potencialą;

77. ragina Komisiją įvertinti poreikį peržiūrėti įkrovimo infrastruktūros reikalavimus Direktyvoje dėl pastatų energinio naudingumo; pabrėžia, kad pažangi įkrovimo infrastruktūra yra būtina sąlyga siekiant padidinti švarų elektromobilumą;

Renovacijos banga

78. renovacijos bangą laiko galimybe iki 2050 m. sukurti efektyviai energiją vartojančių ir neutralaus poveikio klimatui pastatų ūkį įgyvendinant IRP veiksmų planą, kuriame daugiausia dėmesio skiriama bendruomenėms, ypač toms, kurios patiria energijos nepriteklių, ir užtikrinti sveikatai nekenksmingus, deramus, įperkamus ir efektyviai energiją vartojančius pastatus, kuriuose žmonės galėtų išnaudoti visą savo potencialą, vadovaujantis Europos žaliuoju kursu, ir iki 2050 m. pasiekti neutralizuotą ŠESD poveikio tikslą, kurį galima įgyvendinti visiškai suderinus su naująja Europos pramonės strategija, Tvarios ir skaitmeninės Europos MVĮ strategija, Teisingos pertvarkos mechanizmu ir ekonomikos gaivinimo priemonėmis, taip pat su strategijomis, kurios padės Europą pasirengti skaitmeniniam amžiui;

79. pabrėžia, kad renovacijos banga gali sušvelninti COVID-19 krizės poveikį stimuliuodama nacionalinę ir vietos ekonomiką, pvz., skatinant aukštos kokybės ir būtinąsias darbo vietas statybos ir atsinaujinančiosios energijos sektoriuose ir remiant labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) darbuotojus, kurie sudaro 97 proc. šio sektoriaus, ir galiausiai duodama impulsą daugialypėms galimybėms ir įvairiems pranašumams, kuriuos gali suteikti didesnis Europos pastatų ūkio energijos vartojimo efektyvumas, įskaitant papildomą socialinę ir aplinkosauginę naudą; pabrėžia, kad renovacijos banga gali atlikti svarbų vaidmenį vykdant tvarų ekonomikos atsigavimą ir gali būti svarbus elementas visuose ekonomikos gaivinimo po COVID epidemijos planuose; todėl pabrėžia, kad Komisija turėtų neatidėlioti šio pasiūlymo ir pateikti visas prieinamas finansavimo galimybes;

80. reikalauja plataus užmojo Švarios energijos dokumentų rinkinio įgyvendinimo; pabrėžia nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų vaidmenį didinant galimybes statybų sektoriuje; patvirtina savo pasiryžimą atidžiai stebėti, kaip įgyvendinama ši ir visos kitos nuostatos, ir ragina Komisiją užtikrinti priemonių, įtrauktų į peržiūrėtą Pastatų energinio naudingumo direktyvą, vykdymą;

81. ragina Komisiją nustatyti, kad principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ būtų svarbiausias vykdant ES pastatų ūkio renovaciją pagal Energetikos sąjungos valdymo reglamentą;

82. palankiai vertina valstybių narių ilgalaikes renovacijos strategijas, kuriose nustatyti 2030 m. ir 2040 m. orientyrai siekiant neutralaus poveikio klimatui tikslo; reiškia susirūpinimą dėl reikšmingų vėlavimų daugeliui valstybių narių pateikiant savo ilgalaikes renovacijos strategijas; ragina šias valstybes nares pasinaudoti galimybe laikytis savo teisinių įsipareigojimų pagal Direktyvą dėl pastatų energinio naudingumo ir pateikti vėluojančias ilgalaikes renovacijos strategijas; ragina vyriausybes įgyvendinti novatorišką politiką, siekiant aktyviai įtraukti gyventojus į energijos vartojimo efektyvumo didinimo programas; mano, kad ilgalaikės renovacijos strategijos turėtų būti pripažintos kaip svarbi efektyvaus energijos vartojimo tikslų planavimo, pažangos matavimo ir laimėjimų vertinimo priemonė;

83. pabrėžia, kad norint pereiti prie labai efektyviai energiją vartojančių ir nuo iškastinio kuro nepriklausančių pastatų ūkio, reikėtų reikšmingai sumažinti energijos suvartojimą, įgyvendinant stiprią ir energijos vartojimo efektyvumą užtikrinančią politiką, kompensuojant likutinius poreikius atsinaujinančiąja energija; pabrėžia, kad pastatų renovacijos turėtų būti integruota į platesnes pastangas panaikinti energetikos sistemos priklausomybę nuo iškastinio kuro ir turėtų vykti kartu su investicijomis į, pavyzdžiui, efektyvius centralizuoto energijos tiekimo tinklus ir šilumos siurblius, taikant

sistemos ir (arba) rajono požiūrį, kai integruojamos visos potencialios efektyvumo didinimo priemonės, pvz., perteklinės šilumos atgavimo; pabrėžia, kad būtina apsibrėžti konkrečius veiksmus, kad būtų galima realizuoti nustatytą potencialą didelio naudingumo kogeneracijai ir centralizuotam šilumos tiekimui; pabrėžia, kad siekiant pereiti prie labai efektyviai energiją vartojančios, visiškai atsinaujinančiaisiais ištekliais grindžiamos ekonomikos būtina taikyti sisteminį požiūrį ir užtikrinti suderinamumą su tikslu, kad pasaulinis atšilimas būtų mažesnis nei 1,5 °C;

84. palankiai vertina tai, kad Komisija paskelbė skatinsianti renovaciją mokyklose, ligoninėse ir skurstantiems asmenims skirtuose būstuose, visų pirma viešųjų pastatų, kurių būklė dažnai yra prasčiausia; vis dėlto pabrėžia, kad reikia spręsti didelių gyvenamųjų pastatų fondo problemą, nes šie pastatai Europos Sąjungoje sudaro 75 proc. statinių grindų ploto;

85. sutinka su analize, kad yra daug pranašumų, susijusių su pastatų energinio naudingumo didinimo renovacijomis, pvz., sudaromos geresnės sąlygos mokytis, vyksta spartesnis rekuperavimas ir žmonės ištraukiami iš energijos nepritekliaus; atkreipia dėmesį į geresnę patalpų ir lauko oro kokybę, išmetamų teršalų kiekio mažėjimą, padidėjusį energijos vartojimo efektyvumą, didesnį šiluminį komfortą ir sumažėjusią priklausomybę nuo importo; ragina sistemingai įtraukti šiuos pranašumus į IRP;

86. ragina valstybes nares pradėti tarpsektorines, konkrečioms šalims pritaikytas ir individualiai parengtas komunikacijos kampanijas dėl daugialypių galimybių ir įvairių pranašumų, kurių gali suteikti didesnis pastatų ūkio energijos vartojimo efektyvumas, taip pat teikti informaciją apie vieno langelio principu veikiančias tarnybas ir prieinamas finansavimo galimybes, įskaitant ES lygmeniu;

87. ragina Komisiją į ES naujus ir peržiūrėtus teisės aktus įtraukti renovacijos bangos priemones ir peržiūrėti 2030 m. klimato ir energetikos tikslus, visiškai laikantis subsidiarumo ir ekonominio efektyvumo principo, siekiant sudaryti sąlygas skirtingų teisės aktų dalių sinergijai, ir kad būtų pasirengta siekti poveikio klimatui neutralizavimo tikslo, kartu užtikrinant, kad energijos vartojimo efektyvumo priemonės, įskaitant pastatų renovaciją, būtų integruotos kaip pagrindinė politika siekiant užpildyti 2030 m. tikslų spragą; pabrėžia, kad reikia finansinės paramos siekiant užtikrinti būsto įperkamumą savininkams ir nuomininkams;

88. ragina Komisiją ragina įvertinti valstybių narių ilgalaikes renovacijos strategijas ir valstybėms narėms pateikti valstybėms narėms rekomendacijas, pabrėžiant tiek esamas spragas, tiek ir geriausią patirtį; ragina valstybes nares stebėti ir kas 5 metus peržiūrėti savo ilgalaikes renovacijos strategijas pagal Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos rezultatų įvertinimo ciklą ir jos kylančiąją struktūrą, siekiant užtikrinti, kad bus pasiektas tikslas sukurti itin efektyviai energiją vartojantį ir klimatui poveikio nedarantį pastatų ūkį; ragina valstybes nares naudoti ilgalaikes renovacijos strategijas kaip priemonę ekonomikos skatinimo ir gaivinimo scenarijui nustatyti, reikalaudamas, kad jos būtų plačių užmojų, išsamios ir skubiai užbaigtos; ragina valstybes nares, kurios to dar nepadarė, skubiai pateikti savo ilgalaikes renovacijos strategijas;

89. ragina į ekonomikos gaivinimo dokumentų rinkinius įtraukti statybos ir renovacijų sektorius, ypač labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones; ragina ekonomikos skatinimo plane teikti pirmenybę investicijoms į pastatų renovaciją siekiant itin efektyviai energiją vartojančių ir atsinaujinančiaisiais ištekliais pagrįstų pastatų ūkio;

o

o o

90. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją visoms ES institucijoms ir valstybėms narėms.